

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

för Pumpans förskola

Verksamhetsåret 23/24

1. Inledning

Alla barn inom förskolan har rätt att inte bli utsatta för kränkande behandling eller diskriminering. Förskolans vision är att skapa förutsättningar så att alla barn ska må bra och kan nå sin fulla potential. Vi värderar trygghet, trivsel och lärande högt där alla känner sig sedda och inkluderade.

Varje år är förskolan skyldiga att upprätta en plan mot kränkande behandling och diskriminering. Planen mot kränkande behandling och diskriminering genomsyrar hela förskolans verksamhet och är väl synlig i utbildningen och i de regler och rutiner som finns. Alla barn, medarbetare och vårdnadshavare är delaktiga i arbetet mot kränkande behandling och diskriminering.

Planen utgår från skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567), läroplanen, FN:s barnkonvention samt förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

1.1 Vad är kränkande behandling och diskriminering?

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som kränker någons värdighet, men som inte har något samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Vid bedömning av om ett barn blivit utsatt för kränkande behandling ska barnets upplevelse vara utgångspunkt. Upprepade kränkningar vid återkommande tillfällen kallas för mobbning.

Kränkande behandling kan exempelvis vara:

- fysiska handlingar (slag, knuffar)
- verbala (nedsättande ord, öknamn, hot, svordomar)
- psykosociala (ryktesspridning, utfrysning, grimaser)
- texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier, klotter, sms, sociala medier)

Diskriminering

Diskriminering betyder att ett barn blivit orättvist behandlad och att det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning,

funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det finns vidare olika former av diskriminering, det vill säga hur diskriminering kan yttra sig/framträda. De olika formerna av diskriminering är trakasserier, sexuella trakasserier, direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet och instruktioner att diskriminera.

1.2 Innehållet i planen mot kränkande behandling

För att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering upprättas årligen, i varje särskild verksamhet, en plan mot kränkande behandling och diskriminering. Planen är aktuell i förskolans dagliga arbete och utformas utifrån vårt unika verksamhetsbehov.

Planen mot kränkande behandling innehåller:

- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av våra barn,
- en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året, och
- en redogörelse för hur de planerade åtgärderna i föregående årsplan mot kränkande behandling har genomförts.

Planen innehåller rutiner för att hantera ingripanden i akuta situationer. I det inkluderas ansvarsfördelning och rutiner för anmälning, utredning och dokumentation. Vidare innehåller planen information om verksamhetens främjande och förebyggande arbete.

Planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av barnen, personal och vårdnadshavare vid Pumpans förskola.

1.3 Förskolans arbete för att aktivt motverka diskriminering

Förskolan arbetar hela tiden för att motverka diskriminering och förhindra trakasserier och sexuella trakasserier som en del i verksamhetens systematiska kvalitetsarbete. Arbetet sker i fyra steg genom att

1. undersöka risker för diskriminering och repressalier (dvs. händelser som kan ses som hämndaktioner eller straff) samt andra hinder för enskilda barns lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,

2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta främjande och förebyggande åtgärder samt
4. följa upp och utvärdera åtgärderna.

Alla delar av det fortlöpande arbetet dokumenteras och i alla delar samverkar förskolan med barn och personal.

Information om likabehandlingsplan:

Begreppet likabehandlingsplan ersattes år 2017 i diskrimineringslagen med ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet innebär att förskolan skriftligen ska dokumentera arbetet med aktiva åtgärder. Dokumentationen innehåller en redogörelse för alla delar av arbetet som rör aktiva åtgärder, redogörelser av åtgärder som planeras och vidtas samt hur samverkansskyldigheten fullgörs. Dokumentationen enligt diskrimineringslagen och planen mot kränkande behandling enligt skollagen sker i detta dokument.

I arbetet med att motverka diskriminering ligger att förskolan tar fram riktlinjer för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Dessa följs upp och utvärderas. Förskolans riktlinjer för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier finns i bilaga 1.

1.4 Systematiskt och målinriktat arbete

Förskolan bedriver ett systematiskt och målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling och diskriminering. I det arbetet ingår att kartlägga verksamhetens nuläge och identifiera risk för när och var barn blir utsatta för kränkande behandling och diskriminering. I kartläggningen ingår även att följa upp förra årets planerade aktiviteter.

När kartläggningen är genomförd görs en analys och bedömning av uppgifter som framkommit för att kunna planera in vilka aktiviteter som vi ska genomföra i syfte att förbättra kvaliteten i verksamheten och förhindra kränkande behandling och diskriminering. Aktiviteterna genomförs sedan i enlighet med planeringen.

1.5 Främja, förebygga och åtgärda

Förskolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande för att förhindra att kränkande behandling, diskriminering och trakasserier uppstår.

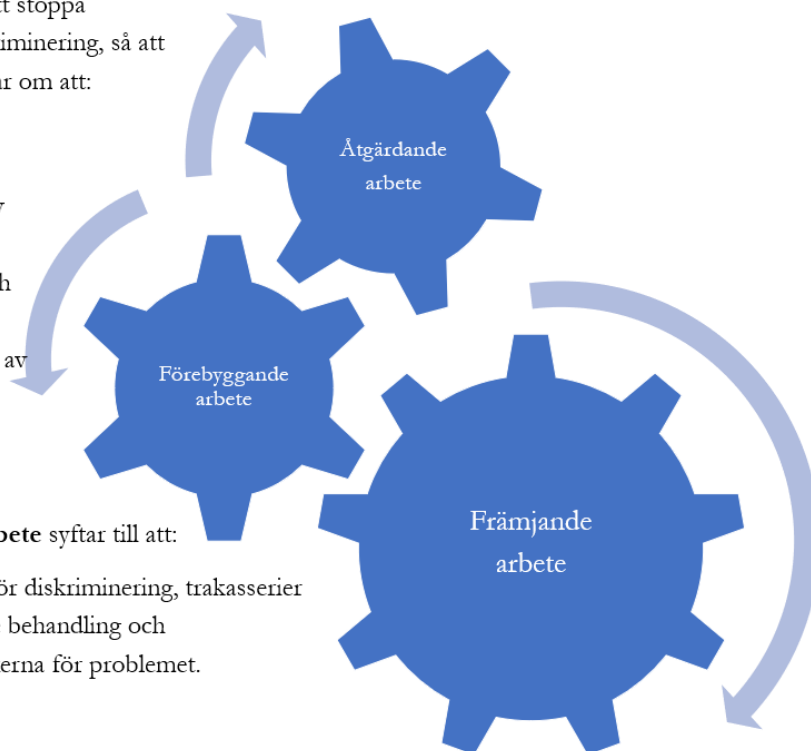
Främjande arbete tar alltid sikte på det positiva och pågår alltid utan förekommen anledning. Det främjande arbetet är fundamentalt för all förskoleverksamhet, är ständigt en del i undervisningen och pågår kontinuerligt. Det förebyggande arbetet tar sikte på risker för problem och handlar om att vi undersöker och följer upp verksamheten ur olika perspektiv. Det åtgärdande arbetet sker när någonting har hänt som förskolan måste stoppa och hantera så att det inte sker igen

Åtgärdande arbete syftar till att stoppa kränkande behandling och diskriminering, så att det inte händer igen. Det handlar om att:

- ha rutiner för skydd
- utreda förhållandena
- rapportera kränkningar av olika slag
- informera barn/elever och vårdnadshavare
- ha rutiner för tillämpning av disciplinära åtgärder.

Förebyggande arbete syftar till att:

- avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och
- tar sikte på riskerna för problemet.

Främjande arbete syftar till att:

- förstärka respekten för allas lika värde
- omfattar alla diskrimineringsgrunderna
- riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning samt
- är en naturlig del i det vardagliga arbetet.

2. Kartläggning och utvärdering

2.1 Beskrivning av kartläggningen

Förskolans kartläggning har utgått från alla former av kränkande behandling (verbal, fysisk, psykosociala, bilder och texter) och samtliga diskrimineringsgrunder (kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder).

Metoder:

- Lyssna in barnen, observationer
- Samtal med barnen,
- BHT,
- Draftit,
- Trygghetsvandring

2.2 Utvärdering av föregående års plan, vidtagna aktiviteter/åtgärder samt riktlinjer/rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

All personal på förskolan får kompetensutveckling av utvecklingsledare och jurist från Solna stad vid varje läsårsstart ”Kränkningar i förskolan – Vad säger lagen, vad innebär kränkningar och hur hanterar vi det?” och i Draftit.

Aktiviteter i det främjande arbetet har de äldre-barnen bl.a. gjort egna trivselregler, kompisolar, använt material från UR. De yngre-barnen läser ofta kompisböckerna, för pedagogerna där handlar det mycket om att vara närvarande i leken då vi konkret kan visa med vårt kroppsspråk hur man är en bra kompis.

Bamses luva (typ kompisol), drama – aktivt prova på att dela med sig, först läsa kompisboken och sen konkretisera aktiviteten.

Kompisböckerna via QR-kod, boksamtal, pedagogisk handledning i böckerna som berör barnkonventionen.

I det förebyggande arbetet ser vi förbättringsmöjligheter vid att dela in barnen i mindre grupper utomhus. Samarbeta mellan avdelningarna. Erbjud barnen mer aktiviteter utomhus.

Utifrån utvärderingen av förra årets aktiviteter ser vi dessa effekter på förskolan:

- Hör barnen säga att man ska dela med sig,
- vi märker att det blir ett trevligare klimat i barngruppen.
- Hjälpksamhet, någon hjälper att hämta en sko.
- Vi kan se på gården att de hjälper varandra, över åldrarna.

3. Analys och bedömning

3.1 Analys av kartläggningen

Analysen av kartläggningen visar att vårdnadshavare inte alltid upplever att de vuxna alltid agerar när de ser att något barn behandlas illa på gården. Vuxna uppger dock att de agerar. En anledning till att vårdnadshavare inte upplever att personal agerar kan vara för att de inte alltid ser att personalen har gjort några åtgärder. Personalen behöver bli bättre på att återkoppla till vårdnadshavare att de har agerat även om de inte alltid kan berätta detaljer kring hur. Det förekommer puttar och slag bland de äldre barnen på förskolan under utevistelsen och vid ordinarie personals frånvaro.

3.2 Verksamhetens behov

Vi behöver vara närvarande och lyhörda pedagoger på gården och jobba mycket med det förebyggande värdegrundsarbetet. I början av varje termin behöver vi satsa på trivselregler. Dela in barnen i mindre arbetsgrupper under hela dagen.

4. Riktlinjer för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Förskolan har nolltolerans mot trakasserier och sexuella trakasserier. Förskolan arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete samt har ett systematiskt arbete med undervisning om sexualitet, samtycke och relationer för att förebygga och förhindra att trakasserier och sexuella trakasserier uppstår.

Vi använder oss av ”Stop min kropp” och ”Tre ska bli noll” i undervisningstillfällen med barnen. Förskolan ser också till att alla barn känner sig trygga och att de kan berätta hur de mår och upplever förskolevistelsen. Förskolan ser till att personalen vet hur de ska agera om de får kännedom om att barn blivit utsatt.

Öppning och stängning

I största möjliga mån ha två medarbetare som öppnar och stänger förskolan. Öppning och stängning sker gemensamt på samma avdelning

Vila

Dörren till vilrummet ska alltid vara öppen, alternativt att det är full insyn på annat sätt till exempel genom ett inre fönster eller en glasdörr.

Toalettbesök

Alla pedagoger har uppdraget att byta blöjor och bistå barn vid toalettbesök, detta gäller dock inte ny personal, praktikanter eller korttidsvikarier. Blöjbyte och toalettbesök ska alltid ske med öppen dörr men utan att barnets integritet kränks.

5. Planering av aktiviteter/åtgärder

5.1 Främjande aktiviteter/åtgärder

1. Kompetensutveckling i ”Kränkningar i förskolan – Vad säger lagen, vad innebär kränkningar och hur hanterar vi det?” samt i Draftit.
2. Närvarande pedagoger som är lyhörda och fångar upp barnen lek, tankar och görande.
3. Arbeta vidare med Barnkonventionen bl.a. med hjälp av material från UR.
4. Arbeta vidare med trivselregler och kompisskap – t.ex. kompisolen (en gemensam utomhus), kompisböcker, samtal och om känslor, rollspel och värdegrundssamtal i mindre grupper.
5. Arbeta med att dramatisera olika aktuella händelser i barngruppen

Ansvarig:

Kristina Jönsson Rektor och Johanna Åkerlind Kermoury biträdande rektor

Tidsperiod:

1. Augusti 2023
2. Läsår 23/24
3. Läsår 23/24
4. Läsår 23/24
5. Läsår 23/24

Uppföljning/utvärdering:

1. Rektor avsätter tid på personalmöte i maj 2024 för att utvärdera kompetensutvecklingen och om det behövs ytterligare åtgärder
2. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
3. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
4. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
5. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024

5.2 Förebyggande aktiviteter/åtgärder

1. Dela in barnen i mindre grupper både inomhus utomhus för att skapa en lugn och tillgänglig miljö, ett större fokus på utomhus indelning. Medforskande, lyhörda och aktiva pedagoger
2. Använda den nya lilla gården på baksidan, för aktiviteter i mindre grupper.
3. Samtal och högläsning med barnen om känslor, kompisrelationer, likheter/olikheter och konflikthantering.
4. Trivseregler som ska vara positivt formulerade och talar om vad vi ska och får göra. Fokus på vad man får göra istället för förbud.

Ansvarig:

Kristina Jönsson Rektor och Johanna Åkerlind Kermoury biträdande rektor

Tidsperiod:

1. Läsår 23/24
2. Läsår 23/24
3. Läsår 23/24
4. Läsår 23/24

Uppföljning/utvärdering:

1. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
2. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
3. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
4. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024

5.3 Åtgärdande aktiviteter/åtgärder

1. Draft-it – börja använda det nya systemet för att rapportera och utreda kränkningar
2. Planen mot kränkande behandling och diskriminering går igenom med pedagogerna vid terminsstart på APT.
3. Vårdnadshavarna informeras och blir delaktiga i Planen mot kränkande behandling och diskriminering och hur vi arbetar med barnen via Infomentor, på föräldramöten och i informationsbrev. Använd bloggen för att berätta för vårdnadshavarna om vart de kan hitta Planen och beskriva hur de konkret arbetar med planen i barngruppen bl.a. länka den till arbetet med kompisböckerna.
4. Barnen blir delaktiga i Planen mot kränkande behandling och diskriminering genom de aktiviteterna som satts upp.
5. Följa upp mål och aktiviteter från Planen mot kränkande behandling och diskriminering på våra avdelningsmöten

Ansvarig:

Kristina Jönsson Rektor och Johanna Åkerlind Kermoury biträdande rektor

Tidsperiod:

1. Läsår 23/24
2. HT 2023 och Augusti 2024
3. Läsår 23/24
4. Läsår 23/24
5. Läsår 23/24

Uppföljning/utvärdering:

1. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
2. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
3. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
4. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024
5. Studiedag i december 2023 och APT i Maj 2024

6. Delaktighet i kartläggning, analys/bedömning och planering

Personalen:

- Personalen har fått frågor kring förra årets plan och genomförda åtgärder i samband med höstens kartläggning.
- Observation i barngruppen

Barn:

- Samtal med barn,
- trygghetsvandring

Vårdnadshavare:

- Brukarundersökning

7. Implementering av planen i daglig verksamhet

Eftersom aktiviteterna i planen är en del av förskolans dagliga arbete så sker implementeringen hela tiden i undervisningen och i det sociala arbetet med barnen.

Information och genomgång av det åtgärdande och förebyggande arbetet sker alltid på föräldramöten. Planen kommer även att läggas ut på Infomentor.

Planen inkl. rutinerna används som stöd för personalen när det förekommer kränkande behandling och diskriminering.